

Sisällysluettelo

❖ Yhteenveto	1
❖ Sammandrag	2
❖ Vakuutusyhtiöt	3
❖ Maksutulon kehitys	3
❖ Markkinaosuudet	6
❖ Tunnuslukuja	7
❖ Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos	9
❖ LIITE 1	11
❖ LIITE 2	12

Kirjoittajat

- ❖ Pirkko Welin-Siikaluoma / pirkko.welin-siikaluoma(at)finanssivalvonta.fi tai puh. 09 183 5533

Yhteenveto

Finanssivalvonta tekee vuosittain tilastotutkimuksen työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta. Tutkimuksessa esitetään tietoja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksujen kehityksestä, markkinaosuuksista ja tuloksesta. Lisäksi esitetään tietoja yhdistetyn kulusuhteen kehityksestä. Tutkimusta täydentää erillinen Excel-taulukko, jossa on yhteenveto yhtiöiltä kerätyistä tiedoista.

Työtapaturma- ja ammattitautilain (TyTAL)¹ mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain kunkin vakuutusyhtiön työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jaksolta. Tämän tutkimuksen yhteydessä julkaistaan tiedosto ”Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut 2014-2018”, jossa esitetään yhtiökohtaiset tuloslaskelmat ja tunnusluvut.

Vuoden 2018 lopulla työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoitti Suomessa 10 suomalaista vakuutusyhtiötä sekä kaksi ulkomaista ETA-vakuutusyhtiötä. Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä oli 565,0 miljoonaa euroa, joka oli 9,4 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Neljän

¹ Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja sillä kumottiin aikaisempi tapaturmavakuutuslaki (608/1948). Ennen uuden lain voimaantuloa sattuneisiin vahinkotapahtumiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä eräin laissa mainituin poikkeuksin.

suurimman vakuutusyhtiön osuus markkinoista vuonna 2018 oli 88,7 prosenttia, kun vuonna 2017 se oli ollut 89,5 prosenttia.

Vakuutuslajin vuoden 2018 toteutunut tulos oli vahvempi kuin edellisen vuoden tulos. Vuonna 2018 tulos oli 92,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2017 se oli ollut 73,6 miljoonaa euroa. Maksutuottoihin suhteutettuna tulos oli 16,3 prosenttia. Viiden vuoden keskiarvo kyseiselle suhdeluvulle oli 10,9 prosenttia. Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on siten ollut keskimäärin kannattavaa, mutta yhtiöiden välillä tuloksen muodostumisessa on kuitenkin huomattavia eroja. Laskelmassa huomioon otettavilla nettovastuuvelan katteelle kohdistetuilla sijoitustuotoilla on tuloksen kannalta erittäin suuri merkitys.

Lisätietoja antaa johtava matemaatikko Pirkko Welin-Siikaluoma, puhelin 09 183 5533.

Sammandrag

Finansinspektionen genomför årligen en statistisk undersökning om arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring. Undersökningen innehåller information om utvecklingen av försäkringspremierna, marknadsandelarna och resultaten inom arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen. Dessutom beskrivs utvecklingen av totalkostnadsprocenten. Undersökningen kompletteras av en separat Excelfil med ett sammandrag av de uppgifter som samlats in från bolagen.

Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (OlyL)² ska Finansinspektionen årligen lägga fram en rapport om resultatutfallet inom arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen enligt försäkringsbolag under en period som minst omfattar de fem föregående kalenderåren. Samtidigt med den här undersökningen publicerats en fil som innehåller de enskilda bolagens resultaträkningar och nyckeltal.

Under 2018 bedrevs arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring av 10 finländska försäkringsbolag och två utländska EES-försäkringsbolag. Premieinkomsten för arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringar före avdrag för återförsäkrares andel var 565,0 miljoner euro vilken var 9,4 miljoner euro mer än året innan. Under 2018 utgjorde de fyra största försäkringsbolagens andel av marknaden 88,7 procent, då det var 89,5 procent i 2017.

Ur hela försäkringsgrenens synvinkel var resultatet för år 2017 starkare än under det föregående året. Resultatet för 2018 var 92,3 miljoner, då det var 73,6 miljoner euro i 2017. Resultatet i förhållande till premieintäkterna var 16,3 procent. Det aktuella relationstalets medeltal under fem år var 10,9 procent. Med tanke på hela försäkringsgrenen har verksamheten i genomsnitt således varit lönsam, men det finns emellertid betydande skillnader i resultatbildningen mellan bolagen. Placeringsintäkterna som hänförs till täckningen för nettoansvarsskulden och som beaktas i beräkningen har mycket stor betydelse för resultatet.

² Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) trädde i kraft den 1 januari 2016 och genom den upphävdes den tidigare olycksfallsförsäkringslagen (608/1948). På skadefall som inträffat innan den nya lagen trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft med vissa undantag som nämns i lagen.

Närmare upplysningar lämnas av ledande matematiker Pirkko Welin-Siikaluoma, telefon 09 183 5533.

Vakuutusyhtiöt

Vuoden 2018 lopulla työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoitti Suomessa 12 vakuutusyhtiötä.³ Näistä 10 oli suomalaisia vakuutusyhtiöitä ja kaksi ulkomaisia ETA-vakuutusyhtiöitä, jotka toimivat Suomeen perustamiensa sivuliikkeiden kautta.

Toinen ETA-yhtiöistä oli ruotsalainen vakuutusyhtiö, joka jatkoi suomalaisesta vakuutusyhtiöstä sille lokakuussa 2017 siirretyn liiketoiminnan harjoittamista Suomen sivuliikkeen kautta (lf). Toinen oli norjalainen vakuutusyhtiö, joka oli aiemmin myöntänyt vakuutuksia Suomessa vakuutuspalvelujen vapaana tarjontana⁴, mutta joka perusti syyskuussa 2017 Suomeen sivuliikkeen tätä tarkoitusta varten (Protector).

Tutkimuksessa esitettävissä lfin luvuissa on otettu huomioon sekä suomalaisen vakuutusyhtiön että Suomen sivuliikkeen tiedot. Vastaavasti Protectorin osalta esitettävät tiedot perustuvat sekä vapaana tarjontana että sivuliikkeen kautta myönnettyihin vakuutuksiin.

Maksutulon kehitys

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksutulo (ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä) vuonna 2018 oli yhteensä 565,0 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2017 oli ollut 555,6 miljoonaa euroa. Maksutulo kasvoi siten 9,4 miljoonalla eurolla eli 1,7 prosentilla.

Vakuutusmaksutulolla tarkoitetaan tässä tutkimuksessa kirjanpidon mukaisia vakuutusmaksuja, jotka eivät sisällä työsuojelumaksua tai jakojärjestelmämaksua. Nämä siirtotulon luonteiset erät kasvattivat maksuja noin 23 prosentilla, mutta niillä ei ollut vaikutusta vakuutusyhtiön tulokseen. Vakuutusmaksutulosta on myös vähennetty luottotappiot.

Kuviossa 1 esitetään suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja ulkomaisten ETA-sivuliikkeiden vakuutusmaksutulon kehitys viideltä vuodelta. Kuvaajasta nähdään, että vaikka maksutulo kasvoi viime vuodesta, se alitti yhä vuosien 2014–2016 maksutulojen tason.

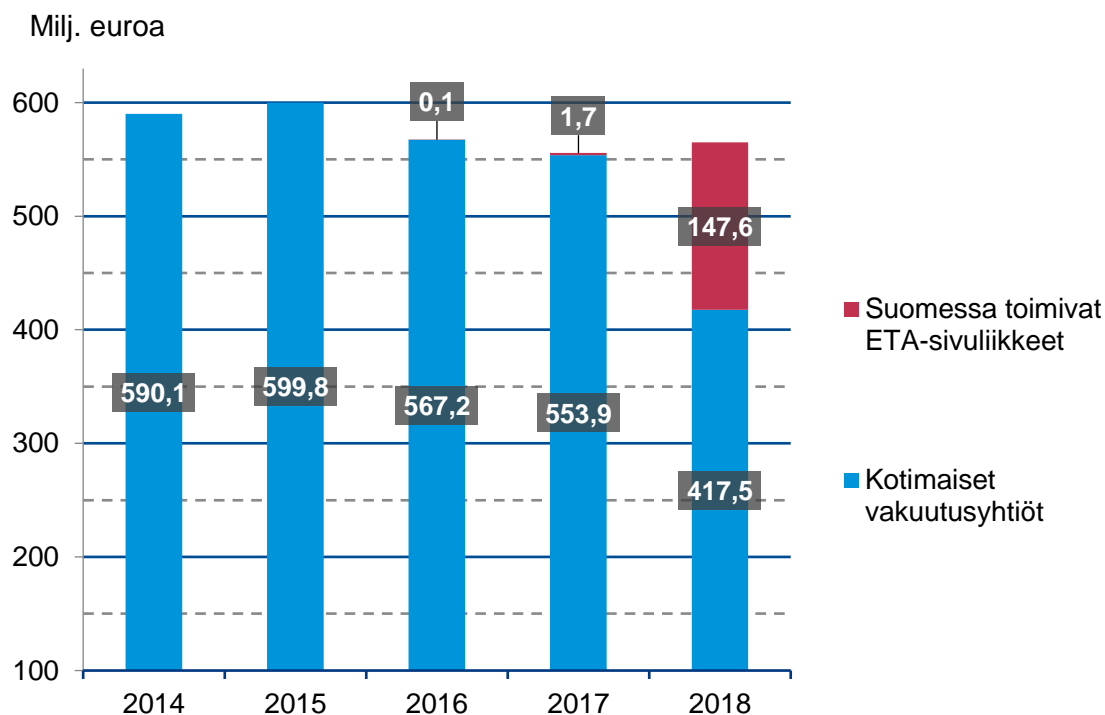
Kuviosta nähdään myös, että ETA-sivuliikkeiden osuus vakuutusmaksutulosta oli kasvanut huomattavasti: vuonna 2018 ETA-sivuliikkeiden osuus vakuutusmaksutulosta oli 147,5 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2017 oli 1,7 miljoonaa euroa. ETA-sivuliikkeiden osuuden voimakas kasvu johtui pääosin siitä, että lf on lokakuusta 2017 alkaen harjoittanut liiketoimintaa Suomessa sivuliikkeen kautta, kun se siihen asti harjoitti toimintaa suomalaisen va-

³ Yhtiöiden nimilyhenteet on selostettu liitteessä 1.

⁴ Vakuutuspalvelujen vapaalla tarjonnalla tarkoitetaan sitä, että ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö vakuuttaa Suomessa sijaitsevia vahinkoriskejä ulkomaisesta toimipaikasta käsin.

kuutusyhtiön kautta. Vuoden 2017 osalta lfin vakuutusmaksutulo on tämän mukaisesti jaettu kuviossa kahteen osaan. Vuonna 2018 lfin maksutulo sisältyi kokonaisuudessaan ETA-sivuliikkeiden osuuteen.

Kuvio 1 Vakuutusmaksutulon kehitys

Lähde: Finanssivalvonta

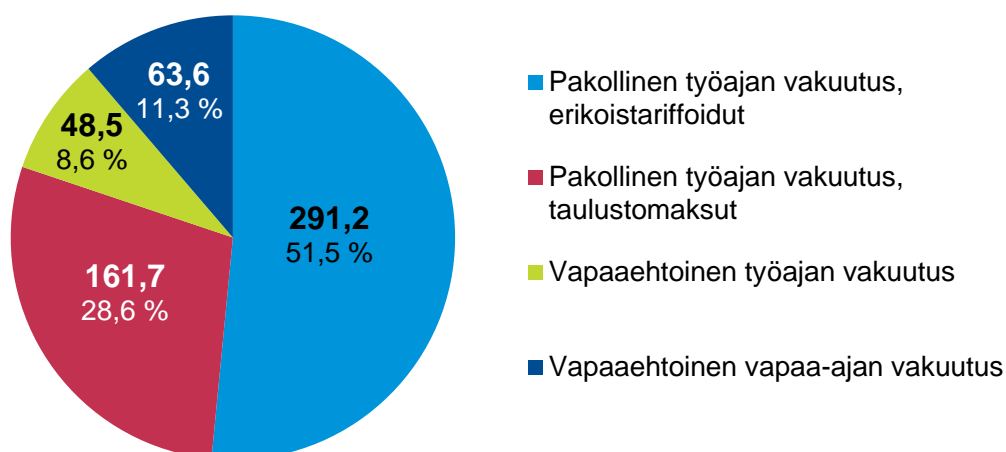
Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus muodostuu sekä pakollisista että vapaaehtoisista vakuutuksista. Pakolliset vakuutukset jaetaan edelleen erikoismaksuperusteisiin ja taulus- tomaksuperusteisiin vakuutuksiin. Vastaavasti vapaaehtoiset vakuutukset muodostuvat työajan ja vapaa-ajan vakuutuksista.

Pakolliset vakuutukset: Jos vakuutuksenottajan teettämän työn määrä on tapaturmariskin arvioinnin tilastollisen luotettavuuden kannalta riittävän suuri, tulee vakuutuksenottajan vakuutuksista aiheutuneet korvaukset ja täyskustannusmaksut ottaa huomioon vakuutusmaksua määrättäessä. Tällaisia vakuutuksia kutsutaan erikoismaksuperusteisiksi vakuutuksiksi, ja ne ovat määritelmänsä mukaisesti lähinnä suurten yritysten vakuutuksia. Muita, pienempiä vakuutuksia, kutsutaan taulus- tomaksuperusteisiksi vakuutuksiksi. Niissä vakuutuksenottajan oma vahinkotilasto ei vaikuta vakuutusmaksuun, vaan vakuutusmaksu perustuu vakuutusyhtiön sovelta- maan riskiluokitukseen.

Vapaaehtoiset vakuutukset: Työtapaturma- ja ammattitautilaissa säädetään myös mahdollisuudesta ottaa vapaaehtoinen vakuutus tietyissä tilanteissa. Tällaisia vapaaehtoisia vakuutuksia ovat yrittäjän työajan vakuutus (TyTAL 24 luku), työntekijän työajan vakuutus ulkomaantyössä (TyTAL 26 luku) ja työntekijän vapaa-ajan vakuutus (TyTAL 25 luku), jollaisen työnantaja voi liittää työntekijöilleen ottamaansa pakolliseen vakuutukseen. Korvausetuudet ja korvattavat vahinkotapahtumat ovat näissä vakuutuksissa pääsääntöisesti samat kuin pakollisessa vakuutuksessa.

Kuviossa 2 esitetään vakuutusmaksutulon kohdistuminen näihin erityyppisiin vakuutuksiin vuonna 2018.

Kuvio 2 Vakuutusmaksutulo vakuutustyypeittäin vuonna 2018 (milj. euroa)

Lähde: Finanssivalvonta

Vuoden 2018 vakuutusmaksuista 80,1 prosenttia kertyi pakollisista vakuutuksista. Erikoismaksuperusteisten vakuutusten osuus koko maksutulosta oli 51,5 prosenttia ja taulustomaksuperusteisten 28,6 prosenttia. Vapaaehtoisten vakuutusten osuus oli yhteensä 19,9 prosenttia, jakautuen vapaaehtoisen työajan vakuutuksen 8,6 prosenttiin ja vapaa-ajan vakuutuksen 11,3 prosenttiin osuuksiin.

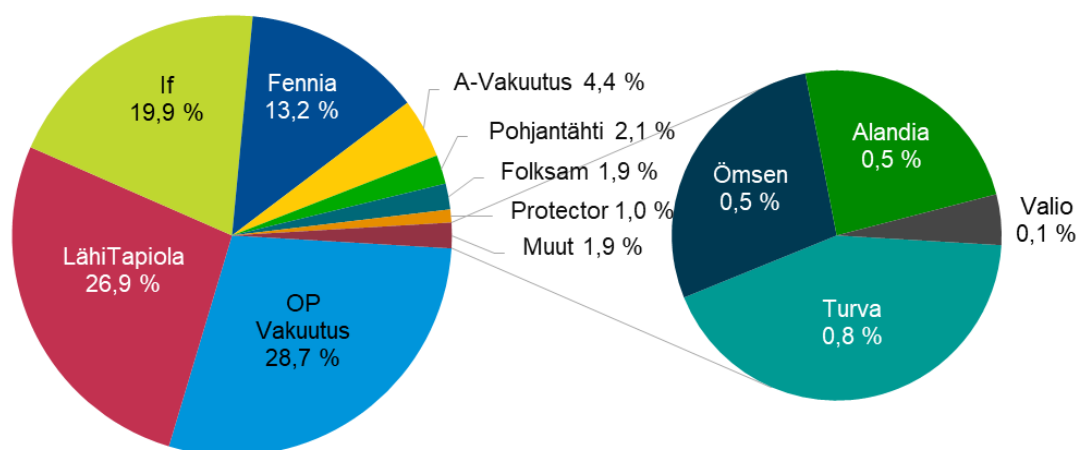
Vaikka vuonna 2018 maksutulot olivat kasvaneet edellisestä vuodesta, maksutulot eivät olleet välttämättä kasvaneet kaikissa erityyppisissä vakuutuksissa. Kasvu oli ollut suurinta vapaaehtoisessa vapaa-ajan vakuutuksessa, jonka maksutulo oli 5,7 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Tähän saattoi vaikuttaa työpaikan ulkopuolella tehtävän työn, kuten esimerkiksi etätöiden yleistymisen. Lisäksi taulustomaksuperusteisen pakollisen työajan vakuu-

tuksen maksutulo kasvoi 3,9 %. Erikoistariffoidun työajan vakuutuksen maksutulo ja vapaaehtoisen työajan vakuutuksen maksutulo puolestaan pienenevät vastaavasti 0,8 % ja 6,8 % edellisestä vuodesta.

Markkinaosuudet

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutusmarkkina on ollut erittäin keskittyynyttä. Vuonna 2018 neljän suurimman yhtiön yhteenlaskettu markkinaosuus oli 88,7 prosenttia. Tämä oli 0,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 3 Markkinaosuudet vuonna 2018

Lähde: Finanssivalvonta

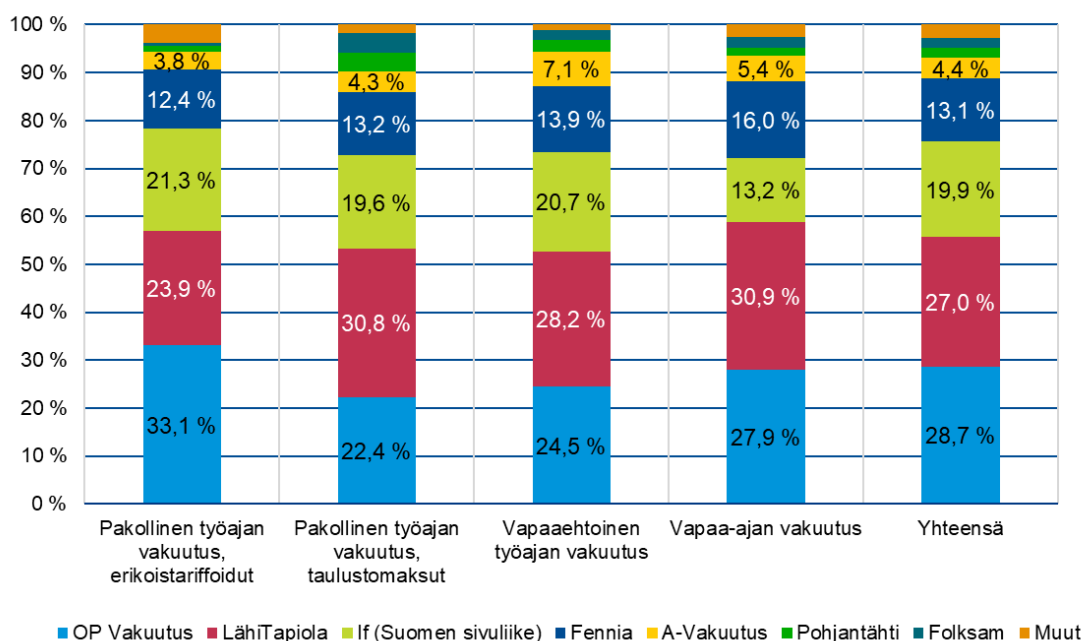
Vaikka neljän suurimman yhtiön yhteenlaskettu markkinaosuus ei ollut huomattavasti muuttunut, yhtiötasolla tapahtui kuitenkin jonkin verran muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2018 suurin markkinaosuus, 28,7 prosenttia, oli OP Vakuutuksella. Edelliseen vuoteen verrattuna yhtiön markkinaosuus kasvoi 2,2 prosenttiyksikön verran. Toiseksi suurin osuus oli LähiTapiolalla, 26,9 prosenttia, missä nousua edellisestä vuodesta oli 1,1 prosenttiyksikköä. If oli kolmantena 19,9 prosentin osuudellaan, joka oli 2,5 prosenttiyksikköä edellistä vuotta korkeampi. Fennian markkinaosuus pieneni puolestaan 1,5 prosenttiyksikköä 13,2 prosenttiin.

Vakuutustyypeittäin tarkasteltuna yhtiöiden markkinaosuudet eivät olleet välttämättä samoja kuin koko liikkeessä. Vaikka neljä suurinta olivat suurimpia myös kussakin vakuutustyyppissä, yhtiöiden kesken markkinaosuudet jakautuivat eri tavoin. LähiTapiola oli markkinajohtaja sekä pakollisissa taulustomaksuisissa vakuutuksissa (30,8 %) että va-

paaehtoisissa työajan (28,2 %) ja vapaa-ajan (30,9 %) vakuutuksissa. Sen sijaan pakollisissa erikoistariffoiduissa vakuutuksissa suurin markkinaosuus oli OP Vakuutuksella (33,1 %).

Seuraavassa kuviossa esitetään vakuutusyhtiöiden osuudet vakuutustyypeittäin.⁵

Kuvio 4 Markkinaosuudet vakuutustyypeittäin

Lähde: Finanssivalvonta

Liitteessä 2 esitetään vakuutusyhtiöiden markkinaosuuksien kehitys vakuutustyypeittäin kolmelta vuodelta.

Tunnuslukuja

Seuraavissa taulukoissa esitetään kolmelta vuodelta yhteenveto työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen yhdistetystä kulusuhteesta ja sen muodostumisesta. Suhdeluvut on laskettu tiedoista, joista on vähennetty jälleenvakuuttajien osuus.

Yhdistetyllä kulusuhteella tarkoitetaan vahinkosuhteen ja liikekulusuhteen summaa. Vahinkosuhteella tarkoitetaan korvauskulujen suhdetta vakuutusmaksutuotoihin. Liikekulusuhde saadaan jakamalla muut kuin korvaustoiminnan tai sijoitustoiminnan liikekulut maksutuotoilla.

⁵ Kuvion 4 "Muut" sisältää Turvan, Ömsenin, Alandian, Valion ja Protectorin yhteenlasketut markkinaosuudet.

Taulukossa vahinkosuhte on edelleen jaettu riskisuhteeseen ja korvaustoiminnan hoitokulusuhteeseen, missä riskisuhteella tarkoitetaan vahinkokorvauskulun suhdetta maksutuottoihin ja hoitokulusuhteella korvaustoiminnan hoitokulujen suhdetta maksutuottoihin.

Taulukoissa yhteenlasketulla suhdeluvulla tarkoitetaan arvoa, joka on laskettu yhtiöiden yhteenlasketuista lähtötiedoista, eli kyseessä on maksutuotoilla painotettu keskiarvo. Tämän lisäksi taulukossa annetaan suhdeluvuista yhtiöiden alin, korkein ja keskimäinen (mediaani) arvo.

Taulukko 1 Vakuutusyhtiöiden vahinkosuhte (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä)

	Riskisuhte			Korvaustoiminnan hoitokulusuhte			Vahinkosuhte		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Yhteenlaskettu	85,3 %	87,2 %	68,7 %	9,6 %	9,2 %	11,2 %	94,9 %	96,4 %	79,9 %
Alin *	28,5 %	15,1 %	32,7 %	7,4 %	4,7 %	5,2 %	40,8 %	26,3 %	54,0 %
Mediaani *	80,4 %	68,0 %	68,1 %	10,9 %	9,6 %	10,0 %	97,8 %	75,5 %	80,4 %
Korkein *	127,9 %	117,9 %	91,9 %	83,6 %	25,6 %	21,3 %	158,8 %	127,2 %	102,8 %

* Merkityissä tunnusluvuissa ei ole otettu huomioon Valion tietoja vuosilta 2017 ja 2018⁶

Vuoden 2018 yhteenlaskettu riskisuhte oli noin 68,7 prosenttia ja korvaustoiminnan hoitokulusuhte 11,2 prosenttia. Vuoden 2018 yhteenlaskettu vahinkosuhte oli siten 79,9 prosenttia, mikä 16,5 prosenttiyksikköä matalampi kuin edellisenä vuonna johtuen riskisuhteen laskusta. Kaikissa suhdeluvuissa on nähtävissä huomattavaa vaihtelua vuosittain ja erityisesti yhtiöiden välillä. Vuonna 2018 yhtiöiden vahinkosuhteet vaihtelivat 54,0 prosentista ja 102,8 prosenttiin, mikä oli kuitenkin maltillisempaa edellisvuoteen verrattuna. Suureen vaihteluun vaikuttaa osaltaan yhtiöiden kokoluokassa olleet huomattavat erot.

Taulukko 2 Vakuutusyhtiöiden yhdistetty kulusuhte (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä)

	Vahinkosuhte			Liikekulusuhte			Yhdistetty kulusuhte		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Yhteenlaskettu	94,9 %	96,4 %	79,9 %	17,6 %	17,5 %	16,7 %	112,5 %	113,8 %	96,6 %
Alin *	40,8 %	26,3 %	54,0 %	14,0 %	0,9 %	4,7 %	61,2 %	45,7 %	81,5 %
Mediaani *	97,8 %	75,5 %	80,4 %	20,9 %	18,3 %	17,2 %	112,3 %	93,3 %	97,3 %
Korkein *	158,8 %	127,2 %	102,8 %	46,4 %	46,9 %	37,6 %	194,5 %	143,7 %	124,4 %

* Merkityissä tunnusluvuissa ei ole otettu huomioon Valion tietoja vuosilta 2017 ja 2018.

Vuoden 2018 työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen yhteenlaskettu liikekulusuhte oli 16,7 prosenttia, joka oli 0,8 prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisenä vuonna. Yhtiöittäin liikekulusuhteet vaihtelivat 4,7 prosentista ja 37,6 prosenttiin.

⁶ Tiedot on jätetty pois johtuen vuosien 2017 ja 2018 poikkeuksellisista eristä, jotka vääristävät tunnuslukuja.

Yhteenlaskettu yhdistetty kulusuhde vuonna 2018 oli 96,6 prosenttia, mikä oli edellisvuoteen verrattuna 17,2 prosenttiyksikköä pienempi. Yhdistetyn kulusuhteen aleneminen aiheutui lähinnä edellä mainitusta vahinkosuhteen alenemisestä. Myös yhdistetyissä kulusuhteissa oli yhtiöittäin huomattavaa vaihtelua 81,5 prosentista 124,4 prosenttiin. Mediaani (97,3 %) kuitenkin osoittaa, että yhdistetty kulusuhde jäi vähintään puolella yhtiöistä alle 100 prosentin.

Sataa prosenttia korkeampi yhdistetty kulusuhde tarkoittaa, että yhtiön vakuutusmaksut alittavat vakuutuksista maksettavien korvausten sekä vakuutusten ja vahinkojen hoitamisesta aiheutuvien kulujen määrän. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita, että vakuutus toiminta olisi ollut kannattamatonta. Kannattavuuteen vaikuttavat myös yhtiön sijoituksilleen saamat tuotot. Seuraavassa luvussa esitellään yhtiöiden tulokset siten, että niissä otetaan huomioon myös sijoitustuottoja.

Vuosien 2014–2018 yhtiökohtaiset tunnusluvut löytyvät tiedostosta "Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut 2014–2018".

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos

Työtapaturma- ja ammattitautilain mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain kunkin vakuutusyhtiön työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jaksolta. Seuraavassa esitetään vakuutuksen toteutunut tulos yhteenlasketuista tiedoista eli koko markkinan tasolla vuosilta 2014–2018. Tulos lasketaan luvuista, joista on vähennetty jälleenvakuuttajien osuus.

Toteutunut tulos saadaan vähentämällä maksutuotosta korvauskulut ja liikekulut sekä lisäämällä siihen sijoitusten nettotuotot. Sijoitustuotoilla tarkoitetaan tässä työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen nettovastuuvelan katteelle kohdistettuja käypäarvoisia sijoitustuottoja. Laskelmassa oletetaan, että vastuuvelan katteen sijoitustuotto prosentti on samansuuruinen kuin yhtiön koko sijoitusomaisuuden käypäarvoinen tuotto prosentti.⁷ Tarkemmat laskukaavat on esitetty tiedostossa "Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut 2014–2018".

Taulukossa 3 on esitetty toteutunut tuloslaskelma koko vakuutusliikkeen osalta. Sijoitusten tuotot on edelleen jaettu perustekorkokulun osaan sekä tämän ylittävään osaan. Luvut ovat tuhansia euroja.

⁷ Sijoitustuottojen kohdistaminen työtapaturma- ja ammattitautivakuutukselle poikkeaa aikaisemmissa Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kannattavuutta koskevissa Finanssivalvonnan selvityksissä käytetyistä menettelyistä. Näin ollen vuosien 2014–2015 toteutunut tulos poikkeaa jonkin verran aikaisemmissa kannattavuus selvityksissä julkaistuista vakuutusliikkeen tasoittamattomista tuloksista.

Taulukko 3 Toteutunut tuloslaskelma, kaikki yhtiöt yhteensä (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä)

Toteutunut tulos (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä) 5 vuodelta						5 vuoden keskiarvo
tEur	2014	2015	2016	2017	2018	
Maksutuotot	586 130	596 286	562 046	552 244	566 366	572 614
Korvauskulut	-593 238	-636 682	-533 319	-532 111	-452 474	-549 565
Liikekulut	-98 412	-93 866	-98 818	-96 429	-94 650	-96 435
Vakuutustekninen tulos	-105 519	-134 263	-70 091	-76 296	19 243	-73 385
Sijoitusten tuotot	186 873	97 530	165 579	149 935	73 056	134 595
<i>mistä perustekorkokulun osuus</i>	74 900	67 523	61 608	57 175	48 037	61 849
<i>mistä perustekorkokulun ylittävä osuus</i>	111 974	30 007	103 971	88 326	25 018	71 859
TOTEUTUNUT TULOS	81 354	-36 733	95 488	73 638	92 298	61 209
Tulos suhteessa maksutuottoihin %	13,9 %	-6,2 %	17,0 %	13,3 %	16,3 %	10,9 %

Vuonna 2018 koko vakuutuslajin tulos oli 92,3 miljoonaa euroa positiivinen, mikä vastasi 16,3 prosenttia maksutuotoista. Edellisenä vuonna tulos oli ollut 73,6 miljoonaa euroa ja 13,3 prosenttia suhteessa maksutuottoihin. Edelliseen vuoteen verrattuna vuoden 2018 tulos parani vakuutusteknisen tuloksen osalta, mutta heikkeni sijoitustuottojen osalta.

Lukuun ottamatta vuotta 2015 toteutunut tulos on ollut tarkastelujaksolla positiivinen. Vuoden 2018 tulos ylitti myös 5 vuoden keskimääräisen tulosprosentin 10,9. Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on ollut keskimäärin kannattavaa. Yhtiöiden välillä tuloksen muodostumisessa on kuitenkin huomattavia eroja.

Taulukosta nähdään, että vastuuelan katteelle kohdistuvilla sijoitustuotoilla on erittäin suuri merkitys vakuutuslajin toteutuneelle tulokselle. Lukuun ottamatta vuotta 2018 ilman sijoitustuottojen huomioon ottamista tulos olisi ollut negatiivinen jokaisena tarkasteltavana vuotena. Sijoitustuotot ovatkin keskeinen osa työ- ja tapaturmavakuutuksen tuloksen muodostumista johtuen vastuuelan huomattavan suuresta koosta vakuutusmaksuihin verrattuna. Esimerkiksi vuoden 2018 keskimääräinen nettovastuuelka oli noin 7-kertainen nettomaksutuottoihin verrattuna.

Vuonna 2018 työtapaturma- ja ammattitautivakuutukselle kohdistetut sijoitustuotot olivat noin 73,1 miljoonaa euroa, mistä perustekorkokulun kattamiseen tarvittiin noin 48,0 miljoonaa euroa ja perustekorkokulun ylittävä osa oli 25,0 miljoonaa euroa. Perustekorkokulu liittyy vastuuelan diskonttaamiseen, ja se vastaa yhtiön turvaavaa arviota vuoden alun vastuuelkaa kattavalle omaisuudelle vuoden aikana tarvittavasta sijoitustuotosta.

Toteutunut tulos vaihteli huomattavasti yhtiöstä toiseen. Yhtiökohtaiset laskelmat tuloksesta vuosilta 2014–2018 löytyvät tiedostosta "Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut 2014–2018".

LIITE 1

Tilastolähteet

Tilastotutkimuksessa olivat mukana seuraavat työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoittavat

1. Suomalaiset vakuutusyhtiöt:

- A-Vakuutus Oy (A-Vakuutus)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (Fennia)
- Folksam Vahinkovakuutus Oy (Folksam)
 - 1.5.2019 sulautunut Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniaan
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (If)
 - 1.10.2017 asti (ks. ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt)
- LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LähiTapiola)
- OP Vakuutus Oy (OP Vakuutus)
 - 4.4.2016 asti nimellä Pohjola Vakuutus Oy
 - 1.6.2019 alkaen nimellä Pohjola Vakuutus Oy
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Pohjantähti)
- Försäkringsaktiebolaget Alandia (Alandia)
 - 31.12.2014 asti nimellä Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva (Turva)
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Valio)
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ömsen)

2. Ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt:

- Protector Forsikring ASA (Protector)
 - Vakuutuspalvelujen vapaa tarjonta 2016 alkaen
 - Suomen sivuliike 22.9.2017 alkaen
- If Vahinkovakuutus Oyj (If)
 - Suomen sivuliike 2.10.2017 alkaen

LIITE 2

Työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksutulon mukaiset markkinaosuudet prosentteina yhtiöittäin (pykäläviittaukset työtaturma- ja ammattitautilakiin) sekä vakuutusmaksutulo yhteensä miljoonina euroina

	Pakollinen työajan vakuutus, taulustomaksut			Pakollinen työajan vakuutus, erikoistariffoidut			Vapaaehtoinen työajan vakuutus (TyTAL 24 ja 26 luku)			Vapaa-ajan vakuutus (TyTAL 25 luku)			Yhteensä		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Alandia	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,6 %	0,5 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,6 %	1,4 %	1,3 %	0,5 %	0,4 %	0,5 %
A-Vakuutus	5,1 %	4,3 %	4,3 %	2,6 %	3,2 %	3,8 %	6,4 %	6,5 %	7,1 %	5,3 %	5,4 %	5,4 %	4,0 %	4,1 %	4,4 %
Fennia	13,9 %	14,5 %	13,2 %	14,3 %	14,7 %	12,5 %	13,5 %	13,2 %	13,9 %	18,5 %	17,2 %	16,0 %	14,5 %	14,8 %	13,2 %
Folksam	3,4 %	3,8 %	4,1 %	1,0 %	0,9 %	0,6 %	2,2 %	2,1 %	1,9 %	2,2 %	2,1 %	2,2 %	2,0 %	2,0 %	1,9 %
If	20,2 %	21,3 %	19,8 %	25,0 %	25,1 %	21,4 %	24,9 %	24,4 %	20,7 %	11,3 %	11,4 %	13,3 %	22,0 %	22,4 %	19,9 %
LähiTapiola	30,7 %	29,8 %	30,8 %	21,1 %	22,1 %	23,7 %	27,5 %	27,5 %	28,1 %	30,1 %	31,1 %	30,9 %	25,7 %	25,8 %	26,9 %
OP Vakuutus	22,3 %	21,3 %	22,4 %	31,7 %	29,8 %	33,0 %	21,4 %	22,5 %	24,6 %	27,9 %	28,3 %	27,9 %	27,3 %	26,5 %	28,7 %
Pohjantähti	3,2 %	3,8 %	3,7 %	1,4 %	1,3 %	1,3 %	3,1 %	2,7 %	2,6 %	2,0 %	1,9 %	1,7 %	2,2 %	2,2 %	2,1 %
Protector	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,5 %	1,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	1,0 %
Turva	0,7 %	0,5 %	0,7 %	1,3 %	1,0 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %	1,0 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	1,0 %	0,8 %	0,8 %
Valio	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %	0,4 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,1 %
Ömsen	0,5 %	0,6 %	0,8 %	0,6 %	0,5 %	0,4 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
Yhteensä (milj. eur.)	181,2	163,0	161,7	273,5	280,2	291,2	54,1	52,0	48,5	58,5	60,2	63,6	567,3	555,5	565,0

Kuva 1 Markkinaosuuden kehitys yhtiöittäin, koko vakuutuslaji yhteensä

